

1 Ar trebui să mă adresez unei instanțe de drept comun sau unei instanțe specializate (de exemplu unei instanțe cu competențe în materie de litigii de muncă)?

Ca regulă generală, în ordinea juridică italiană, competența le revine instanțelor de drept comun, întrucât aceste instanțe au competențe specifice în ceea ce privește litigiile referitoare la drepturile personale. Judecătorul de pace (*Giudice di pace*), Tribunalul (*Tribunale*) și Curtea de Apel (*Corte di Appello*) sunt instanțe judecătorești de drept comun. Instanța de ultim grad de jurisdicție este Curtea Supremă de Casație (*Suprema Corte di Cassazione*), în timp ce instanța constituțională este Curtea Constituțională (*Corte Costituzionale*). Pe lângă sistemul judiciar de drept comun, există și un sistem judiciar administrativ. Instanțele administrative sunt competente să judece litigiile privind aspecte de interes legitim și, în domeniile specifice prevăzute de lege, litigiile care implică drepturile individuale referitoare la exercitarea sau la neexercitarea competențelor administrative cu privire la măsuri, acte, acorduri sau comportamente care implică exercitarea acestor competențe de către autorități publice. Actele sau măsurile adoptate de guvern în exercitarea puterii politice nu pot fi contestate în justiție. Competența administrativă este exercitată de tribunalele administrative regionale (*Tribunali Amministrativi Regionali* – TAR) și de Consiliul de Stat (*Consiglio di Stato*), în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură administrativă. Instanța de ultim grad de jurisdicție este Curtea Supremă de Casație, dar numai pentru motive de jurisdicție. Există și o altă instanță specială – instanța fiscală (*tributario*). Competența fiscală este exercitată de instanțele fiscale provinciale (*Commissioni Tributarie Provinciali* – CTP) și de instanțele fiscale regionale (*Commissioni Tributarie Regionali* – CTR). Instanțele fiscale sunt competente să judece toate litigiile legate de impozitele de orice tip, inclusiv impozitele regionale, provinciale și municipale, precum și contribuțiile plătite Serviciului național de sănătate din Italia, suprataxele și taxele suplimentare, sancțiunile conexe, precum și dobânzile și orice alte taxe accesorii. În ordinea juridică italiană există un număr de secții „specializate” în cadrul sistemului judiciar de drept comun. Unele dintre cele mai importante secții specializate sunt: a) secțiile specializate în materie de imigrație, protecție internațională și libera circulație a cetățenilor UE; b) secțiile specializate în chestiuni corporatiste; c) secțiile specializate în chestiuni agricole. Există, de asemenea, instanțe specializate, cum ar fi Tribunalul pentru minori (*Tribunale per i Minorenni*) sau Curtea de supraveghere a executării pedepselor (*Tribunale di Sorveglianza*). Litigiile de muncă sunt înaintate instanțelor de drept comun, dintre care unele sunt compuse din secții ad hoc (secțiile referitoare la litigii de muncă). Însă, din punct de vedere tehnic, acestea nu sunt secții specializate, ci mai degrabă modele organizaționale proprii respectivelor instanțe.

Ca regulă generală, Tribunalul are competență în toate cauzele care nu intră în sfera de competență a altor instanțe. De asemenea, Tribunalul are competență exclusivă în toate cauzele referitoare la impozite și taxe (cele care nu intră în sfera de competență a instanțelor fiscale), la statutul, la capacitatea persoanelor și la drepturile onorifice, precum și înscrierile în fals, executările silite și, în general, orice litigiu a cărui valoare nu poate fi determinată.

Judecătorii de pace au competență asupra cauzelor referitoare la bunuri mobile în valoare de până la 50 000 EUR, dacă legea nu le-a plasat sub jurisdicția unei alte instanțe. Începând cu 31 octombrie 2021, această cifră va fi de 30 000 EUR. De asemenea, judecătorii de pace au competență asupra tuturor chestiunilor legate de litigiile indicate la articolul 7 din Codul de procedură civilă.

2 În cazul în care instanțele de drept comun sunt competente în materie (respectiv acestea sunt instanțele care sunt responsabile de soluționarea unor astfel de cauze) cum pot ști cărei instanțe anume trebuie să mă adresez?

Criteriul care permite identificarea jurisdicției căreia urmează să i se înainteze litigiul este „competența”. În sistemul juridic italian, jurisdicția indică, în general, setul de competențe și funcții pe care le poate exercita un organism juridic. Există diferite tipuri de competență: - competență pe fond; - competență teritorială; - competență bazată pe gradul de jurisdicție; - competență bazată pe valoarea litigiului. În ceea ce privește procedura civilă, competența indică nivelul de autoritate atribuit fiecărui organism judiciar și, prin urmare, sfera de aplicare în cadrul căreia sunt justificate competențele decizionale ale organului respectiv. Competența în cauză este definită dintr-o „perspectivă tehnică”, iar dispozițiile sale juridice sunt stabilite la articolul 7 și următoarele din Codul de procedură civilă. În temeiul normelor în cauză, caracterul procedural al competenței constituie o chestiune preliminară și poate face, așadar, obiectul unei hotărâri în cadrul litigiului. În cazul încălcării vreuneia dintre normele care reglementează competența judiciară, organismul responsabil de soluționarea căilor de atac poate, în mod justificat, să emită o hotărâre privind lipsa de competență (a se vedea articolul 38 din Codul de procedură civilă). Competența în sens tehnic diferă de așa-numita competență „internă”, care se referă la repartizarea litigiilor în cadrul entității judiciare competente. Această formă de competență, care este numită și „tabelară”, depinde de modul în care este structurat tribunalul: de exemplu, secții interne (secția civilă nr. 1) sau secții speciale axate pe subiecte specifice (secția referitoare la litigiile de muncă) sau secții distincte. Nerespectarea dispozițiilor care reglementează repartizarea litigiilor nu conduce la o problemă de procedură în materie de competență jurisdicțională, ci se rezumă la o problemă strict organizațională în ceea ce privește repartizarea litigiilor în cadrul organului judiciar.

În ceea ce privește locul în care trebuie fondat litigiul, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel, instanța competentă este cea din locul de reședință sau de domiciliu al părâtului; în cazul în care acestea sunt necunoscute, instanța competentă este cea din locul de ședere al părâtului. În cazul în care părâtul nu își are reședința, domiciliul sau nu locuiește în Italia sau dacă domiciliul este necunoscut, instanța competentă este cea din locul de reședință al reclamantului. Normele care reglementează competența teritorială sunt stabilite la articolul 18 și următoarele din Codul de procedură civilă.

2.1 Există o diferență între instanțele de drept comun „inferioare” și „superioare” (de exemplu instanțe districtuale considerate instanțe inferioare și instanțe regionale considerate instanțe superioare) și, dacă există, care este instanța competentă pentru soluționarea cauzei mele?

Sistemul judiciar de drept comun este împărțit în două sectoare: sectorul penal, care decide dacă urmărirea penală inițiată de un procuror împotriva unei anumite persoane sau entități sunt sau nu întemeiate; și sectorul civil, axat pe protecția juridică a drepturilor inerente relațiilor dintre persoane fizice sau dintre persoane fizice și o autoritate publică, atunci când aceasta din urmă, în exercitarea atribuțiilor sale, aduce atingere drepturilor personale ale unei alte persoane. În sectorul penal, se pot distinge două funcții: magistrații responsabili cu judecarea cauzelor și magistrații responsabili cu desfășurarea anchetelor penale (sub egida Parchetului). La sfârșitul investigațiilor respective, magistrații din cadrul parchetului fie inițiază proceduri penale, fie clasează cauza, susțin acuzarea în instanță și îndeplinesc sarcini în materie de urmărire penală în cadrul instanțelor de judecată superioare. În conformitate cu articolul 107 ultimul alineat din Constituția Italiei, procedurile penale sunt inițiate de către magistrați din cadrul Parchetului, care sunt și membri ai magistraturii. În cadrul procedurii penale, partea vătămată poate iniția o acțiune civilă pentru a obține repararea prejudiciului suferit; de asemenea, aceasta poate lua măsuri, în paralel, în fața instanțelor civile. Procesele civile și cele penale sunt reglementate de două seturi distincte de norme procedurale: Codul de procedură civilă și

Codul de procedură penală. Competența de drept comun este gestionată de către judecători „profesioniști” și de către „judecători onorifici”, ambii făcând parte din sistemul judiciar.

În primă instanță, competența este exercitată de următoarele organisme, atât în cauzele civile, cât și în cele penale:

Judecătorul de pace – un organ monocratic onorific

Tribunalul (*Tribunale Ordinario*), care statuează fie în mod monocratic, fie în mod colegial, în funcție de natura litigiului

Tribunalul pentru minori, alcătuit dintr-un grup de judecători asistați de experți

Curtea de supraveghere a executării pedepselor (*Tribunale di Sorveglianza*), care statuează fie în mod monocratic, fie în mod colegial, fiind asistată de experți.

În primă instanță, funcțiile parchetului sunt exercitate de către:

Procurorul general al Tribunalului (inclusiv pentru infracțiunile care intră în sfera de competență a Judecătorului de pace)

Procurorul general al Tribunalului pentru minori

Procurorul general de pe lângă Curtea de Apel, pentru procedurile inițiate în fața *Tribunale di Sorveglianza*.

În a doua instanță, competența este exercitată de următoarele organisme:

Curtea de Apel, pentru căile de atac formulate împotriva hotărârilor pronunțate de Tribunalul general și de Tribunalul pentru minori;

Tribunalul de Primă Instanță, pentru căile de atac introduse împotriva hotărârilor pronunțate de Judecătorul de pace (și, de asemenea, pentru căile de atac împotriva ordonanțelor referitoare la libertatea personală);

Tribunale di Sorveglianza, pentru căile de atac formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorul din cadrul Curții de supraveghere a executării pedepselor.

În a doua instanță, atribuțiile de urmărire penală sunt exercitate de Procurorul general de pe lângă Curtea de Apel. Competența privind legitimitatea hotărârilor este exercitată de Curtea Supremă de Casație; în procesele intentate în fața Curții, atribuțiile de urmărire penală sunt exercitate de Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Casație. În cele din urmă, trebuie subliniat că organele de urmărire penală din Italia includ, de asemenea, Direcția Națională Antimafia și Antiterorism (*Direzione Nazionale Antimafia e Antiterrorismo*), care exercită, astfel cum se prevede în Decretul legislativ nr. 160/06, funcții de urmărire penală coordonate la nivel național.

2.2 Competența teritorială (instanța din orașul A sau din orașul B este instanța competentă în ceea ce privește cauza mea?)

Cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel, instanța competentă este cea de la locul de reședință sau de la domiciliul pârâtului; în cazul în care acestea sunt necunoscute, instanța competentă este cea din locul de ședere al pârâtului. În cazul în care pârâtul nu își are reședința, domiciliul sau nu locuiește în Italia sau dacă domiciliul este necunoscut, instanța competentă este cea din locul de reședință al reclamantului. Cu toate acestea, există norme speciale care permit determinarea locului în care trebuie să fie fondat litigiul: normele generale și cele specifice sunt stabilite la articolul 18 și următoarele din Codul de procedură civilă. Există însă și alte norme în legislația specială care reglementează, de exemplu, chestiunile referitoare la familie sau la copii, la executarea hotărârilor sau la drepturile consumatorilor.

2.2.1 Regula în materie de competență teritorială

Pentru persoanele fizice, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel, instanța competentă este cea de la locul de reședință sau de la domiciliul pârâtului; în cazul în care acestea sunt necunoscute, instanța competentă este cea din locul de ședere al pârâtului. În cazul în care pârâtul nu își are reședința, domiciliul sau nu locuiește în Italia sau dacă domiciliul este necunoscut, instanța competentă este cea din locul de reședință al reclamantului. Pentru persoanele juridice, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel, instanța competentă este cea din locul în care respectiva persoană juridică își are sediul. Instanța din locul în care persoana juridică deține un bun imobil sau are un reprezentant autorizat să se înfățișeze în instanță în legătură cu cererea în cauză este, de asemenea, competentă. În scopuri jurisdicționale, societățile fără personalitate juridică, asociațiile fără personalitate juridică și comitetele își au sediul în locul în care își desfășoară activitatea în mod obișnuit.

În cazurile care vizează drepturi personale (*diritti di obbligazione*), competența îi revine tot instanței de la locul în care a luat naștere sau trebuie să fie executată respectiva obligație.

2.2.2 Reglementări particulare

Tribunalul pentru litigiile referitoare la copii (Foro per le cause relative a bambini)

În ceea ce privește ordinele de intervenție privind răspunderea părintească, reședința obișnuită a copilului la momentul depunerii cererii constituie criteriul determinant. Reședința obișnuită a copilului trebuie identificată pe baza unor criterii obiective; în cazul în care copilul a fost transferat, acest transfer nu permite stabilirea competenței instanței de la noua reședință, în eventualitatea în care a trecut o perioadă minimă, neglijabilă de timp, având în vedere vârsta copilului.

Tribunalul pentru litigiile în materie matrimonială (Foro per le cause relative al matrimonio)

Separare. În cazul separării legale, cererea se depune la instanța de la locul în care cuplul și-a avut ultima reședință comună sau, în cazul în care soții nu au locuit niciodată împreună, la instanța de la locul de reședință sau de domiciliu al soțului (soției) pârât(e). În cazul în care soțul (soția) pârât(ă) își are reședința în străinătate sau nu poate fi contactat(ă), cererea este depusă la instanța de la locul de reședință sau de domiciliu al reclamantului; în cazul în care soțul (soția) respectiv(ă) locuiește, la rândul său, în străinătate, cererea poate fi depusă la orice instanță judecătorească din Italia.

Divorț. Instanța competentă pentru judecarea cererilor de anulare a unei căsătorii civile sau de încetare a efectelor civile ale unei căsătorii religioase (*matrimonio concordatario*) (conform ritului catolic) este instanța de la locul de reședință sau de la domiciliul soțului (soției) pârât(e), sub rezerva unor criterii suplimentare de determinare a competenței prevăzute, ca alternative, de aceeași dispoziție legală. Cu toate acestea, cererile comune pot fi depuse la instanța de la locul de reședință sau de la domiciliul oricărui dintre soți.

Tribunalul pentru litigiile de muncă (Foro per le cause di lavoro)

În primă instanță, litigiile de muncă țin de competența Tribunalului, care acționează în calitate de tribunal al muncii. Competența teritorială îi revine instanței de la locul în care a început relația de muncă sau în care se află societatea ori o filială a acesteia la care a fost afectat angajatul sau în care angajatul își exercită activitatea în momentul în care relația de muncă a luat sfârșit. Această competență subzistă și după transferul sau închiderea societății ori a filialei sale, cu condiția ca cererea să fie depusă în termen de șase luni de la transfer sau de la închidere. Competența teritorială pentru litigiile de muncă la sucursalele organismelor administrației publice îi revine instanței de la locul în care se află biroul la care este repartizat sau a fost repartizat angajatul în momentul încetării relației de muncă. Litigiile în care una dintre părți este o administrație de stat nu sunt supuse *foro erariale* (o instanță care se ocupă de aspecte legate de finanțele publice).

Tribunalul pentru litigiile referitoare la drepturile de proprietate și la evicțiuni sau depozedări de bunuri (Foro per le cause relative a diritti reali e ad azioni possessorie)

În ceea ce privește litigiile referitoare la drepturile de proprietate asupra unor bunuri imobile, litigiile referitoare la contractele de leasing și de comodat pentru utilizarea unor clădiri, la contractele de închiriere a unei activități comerciale, precum și litigiile legate de bornare și de respectarea distanțelor prevăzute de lege, de regulamente sau de autoritățile vamale cu privire la plantarea copacilor și a gardurilor vii, competența îi revine instanței de la locul în care este

situată clădirea sau proprietatea în cauză. În cazul în care clădirea este situată pe mai multe circumscripții juridice, competența îi revine instanței din circumscripția în care valoarea impozitelor plătite statului de către partea în cauză este cea mai ridicată; în cazul în care partea nu plătește impozite, competența îi revine oricărei instanțe din circumscripția în care este situată o parte a clădirii. În cazul evicțiunilor sau al depozitării, precum și în cazul raportărilor referitoare la noi lucrări și potențiale daune, competența îi revine instanței de la locul în care a avut loc faptul contestat.

Tribunalul pentru litigiile referitoare la succesiuni (Foro per le cause ereditarie)

Competența îi revine instanței de la locul în care au fost inițiate procedurile succesoriale, în litigiile referitoare la:

- 1) actele succesoriale sau împărțirea patrimoniului succesoral sau în orice alt litigiu survenit între comoștenitori vizând împărțirea patrimoniului succesoral;
- 2) anularea împărțirii patrimoniului succesoral și garantarea cotelor-părți, cu condiția ca aceste litigii să fie inițiate în termen de doi ani de la împărțirea patrimoniului succesoral;
- 3) împrumuturile acordate defunctului sau moștenirile datorate de moștenitor, cu condiția ca aceste litigii să fie inițiate înainte de împărțirea patrimoniului succesoral și, în orice caz, în termen de doi ani de la inițierea procedurii succesoriale;
- 4) litigiile împotriva executorului testamentar, cu condiția ca acestea să fie introduse în termenele prevăzute la punctul anterior.

Tribunalul pentru litigii între parteneri de afaceri și între coproprietari (Foro per le cause tra soci e tra condomini)

În ceea ce privește litigiile între parteneri de afaceri, competența îi revine instanței de la locul în care se află sediul social al societății; în ceea ce privește litigiile între coproprietarii unui bloc sau între coproprietari și coproprietatea însăși, competența îi revine instanței din circumscripția în care sunt situate bunurile comune (sau majoritatea acestora).

Forumul pentru litigii în care sunt implicate organisme administrative publice (Foro della pubblica amministrazione)

Pentru litigiile în care una dintre părți este o administrație de stat, în conformitate cu legile speciale care reglementează reprezentarea și apărarea statului în instanță și în cazurile prevăzute de aceasta, competența îi revine instanței de la locul în care se află sediul Parchetului General (*Ufficio dell'Avvocatura dello Stato*), în circumscripția în care se află instanța care ar fi competentă conform normelor obișnuite. În cazul în care organul administrativ este partea pârâtă, circumscripția respectivă este determinată în raport cu instanța din locul în care obligația a luat naștere sau trebuie să fie executată sau din locul în care se situează bunul mobil sau imobil care face obiectul cererii.

Tribunalul pentru executarea silită (Foro dell'Esecuzione Forzata)

În ceea ce privește executarea silită asupra bunurilor mobile sau imobile, competența îi revine instanței de la locul în care se află bunurile respective. În ceea ce privește executarea silită în cazul autovehiculelor și al remorcilor, competența îi revine instanței de la locul în care se află reședința sau domiciliul debitorului, de la locul de ședere al debitorului sau de la locul în care este situat sediul său. Pentru executarea silită a obligațiilor de a executa sau de a nu executa un anumit act, competența îi revine instanței de la locul în care trebuie executată obligația.

Tribunalul pentru protecția consumatorilor (Foro del Consumatore)

În litigiile în care este implicat un consumator, competența îi revine instanței de la locul în care acesta își are reședința sau domiciliul. Competența acestei instanțe este exclusivă și obligatorie, cu excepția cazului în care părțile s-au reunit și au convenit asupra implicării altor instanțe. Comportamentul procedural al consumatorului, care este în mod indubitabil o consecință a introducerii cererii, nu poate în niciun caz să dobândească o valoare echivalentă cu cea a negocierilor și nu poate justifica, așadar, o derogare de la Tribunalul pentru protecția consumatorilor.

2.2.2.1 Când pot alege între instanța din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanța determinată prin aplicarea regulii de bază) și o altă instanță?

În unele cazuri, mai multe instanțe pot fi sesizate pentru același litigiu; acestea sunt cunoscute drept instanțe alternative. Această situație survine, în special, în litigiile care implică drepturi față de anumite persoane: în acest caz, pe lângă instanța de la locul în care își are domiciliul pârâtul, competența îi revine și instanței de la locul în care a luat naștere sau trebuie să fie executată obligația.

2.2.2.2 Când am obligația să aleg o instanță diferită de cea din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanță determinată prin aplicarea regulii de bază)?

Instanța de la locul de reședință al pârâtului nu este competentă în cazul în care dreptul italian prevede competența exclusivă a unei alte instanțe. În acest sens, a se vedea capitolul 2.2.2 („Excepții de la regula de bază”).

2.2.2.3 Pot părțile însele să atribuie competență unei instanțe care altfel nu ar fi competentă?

Cu excepția cazului în care există o competență judiciară obligatorie (și anume o competență pentru care este exclusă o derogare convențională), părțile pot conveni asupra alegerii unei instanțe diferite (articolul 20 din Codul de procedură civilă).

3 În cazul în care o cauză este de competența unei instanțe specializate, cum pot afla cărei instanțe trebuie să mă adresez?

În cazul în care competența îi revine unei instanțe specializate, se aplică criteriile de competență prevăzute în legile speciale relevante.

Instanțele administrative. Competența în ceea ce privește litigiile referitoare la măsurile, actele, acordurile sau conduita organelor administrative publice îi revine întotdeauna instanței administrative regionale din circumscripția teritorială în care își au sediul respectivele organisme. În orice caz, competența îi revine întotdeauna instanței administrative regionale cu privire la orice litigiu referitor la măsurile, actele, acordurile sau conduita organelor administrative publice ale căror efecte directe sunt limitate la teritoriul regiunii în care se află instanța respectivă. Pentru litigiile referitoare la funcționarii publici, competența îi revine întotdeauna instanței din circumscripția teritorială în care se află locul de încadrare în muncă a acestora. În alte cazuri, competența îi revine întotdeauna – în ceea ce privește actele statului – Tribunalului administrativ regional din Lazio (cu sediul la Roma) și – în ceea ce privește actele entităților publice supraregionale – Tribunalului administrativ regional din regiunea în care își are sediul entitatea.

Instanțele fiscale. Instanțele fiscale provinciale sunt competente să judece toate plângerile depuse împotriva autorităților fiscale și a colectoarelor fiscale din circumscripția lor. În cazul în care se depune o plângere împotriva serviciilor Oficiului de Administrare Fiscală (*Agenzia delle Entrate*), care au jurisdicție asupra întregului teritoriu național sau a unei părți a acestuia, competența îi revine instanței fiscale provinciale în a cărei rază teritorială își are sediul biroul responsabil de sarcinile prevăzute în raportul ce face obiectul litigiului.

Linkuri conexe

► *Constituția italiană* (EN)

https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► *Legislația și codurile italiene* (IT)

<https://www.normattiva.it/?language=en>

► Codul italian de procedură civilă (IT)

<http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► The Code of Administrative Trial (EN)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► Code de justice administrative (FR)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► Italienische Verwaltungsprozessordnung (DE)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► *Sistemul judiciar italian* (EN)

https://www.csm.it/web/csm-international-corer/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_bcrumb=

► *Codul de procedură fiscală* (IT)

<http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► *Ministerul Justiției* (IT)

<https://www.giustizia.it/giustizia>

Ultima actualizare: 06/12/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.